

## Jeanne d'Arc als cadeau uit de hemel

**H**aan het levensverhaal van Jeanne d'Arc is nog niet eens dat zij 'stemmen' hoorde die haar vertelden dat zij Frankrijk moest bevrijden van de Engelsen en de slappe *dauphin* Karel VII tot koning moest laten kronen. Veel fascinerender is dat zij er vervolgens daadwerkelijk in slaagt krijgsheren voor zich te winnen, een heel leger te inspireren en de belegerde stad Orleans te ontzetten.

Wie was deze 17-jarige Lotharingse boerendochter? Dat ze in God geloofde is niet verwonderlijk; dat deed iedereen toen. Maar wat gaf haar die uitzonderlijke kracht om huis en haard te verlaten en zich aan het hoofd te stellen van de gedemoraliseerde Franse troepen? Het Amsterdamse jeugdtheatergezelschap Huis aan de Amstel probeert in haar voorstelling *Jeanne d'Arc* geen antwoord te geven op die vraag. Waarschijnlijk vonden tekstschrijver Peter de Graef en regisseur Liesbeth Coltof het gegeven van de innerlijke overtuiging die mensen tot grootse daden kan inspireren al mooi genoeg.

De keerzijde van die benadering is dat zo'n historisch gegeven niet meer oplevert dan een interessante geschiedenisles. Gelukkig is *Jeanne d'Arc* veel meer dan dat geworden. De Graef heeft een bijzondere heldere tekst geschreven waarin hij

Gebeurtenis: Huis aan de Amstel speelt 'Jeanne d'Arc' van Peter de Graef. Regie: Liesbeth Coltof. Spel: Debbie Korper, Roel Adam, Herman van Baar e.a. Leeftijd: vanaf 8 jaar. Gezien: 4 jan. in De Lawel, Drachten. Publiek: 250; Bijzonderheid: 11 jan. in Groningen.

zich beperkt tot een klein aantal personages die stuk voor stuk tot leven komen.

Slachtoffertjes zijn het, die allemaal om sympathie schreeuwen. Met uitzondering wellicht van die aalgladde bisschop die 'zo weinig over God praat', zoals Jeanne hem toevoegt. Maar ook hij kan niet anders, zegt hij in een vlaag van openhartigheid. In zijn wieg was hij al voorbestemd geestelijke te worden. Zelfs de latere kindermoordenaar Gilles de Rais is hier nog een sympathieke edelman die zich vooral verveelt. Jeanne is voor hem een geschenk uit de hemel. Eindelijk aktie!

Als in de film *Der Himmel über Berlin* loopt in dit historisch verhaal een engel rond. Zij is de innerlijke stem van Jeanne maar tegelijkertijd het 'wezen' van deze groep mensen, zoals ze zelf zegt. "Zoals het wezen van de saxofoon de klank is die menear Sax in zijn hoofd had voordat hij het instrument ontwikkelde". De engel, die boven de geschiedenis staat, laat ons iets meer begrijpen van die vreemde geschiedenis die zich meer dan 500 jaar geleden afspeelde.

LUUK VERPAALLEN